

CLAESSENS, Jetje (eigenlijk **Johanna**) (Schaarbeek 27 december 1912 – Mar del Plata 21 mei 1995). Trad in 1929 toe tot de **Vlaamsche Landsbond voor Rooms-Katholieke Vrouwen en Meisjes**, vanaf 1937 **Dietsche Bond voor Vrouwen en Meisjes Ik Dien** onder leiding van **Angela Tysmans**. Claessens bekleedde een leidinggevende functie in Antwerpen. In 1940 leidde ze zelf een afscheuring onder de naam **Dietsche Bond voor Rooms-Katholieke Meisjes Ik Dien**.

Claessens trad in het begin van de bezetting met haar organisatie toe tot het **Vlaamsch Nationaal Vrouwenverbond**, de vrouwenorganisatie van het **Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV)** die ook minderjarigen opnam. Ze ijverde voor een zelfstandige jeugdbeweging voor meisjes. Zo ontstonden begin 1941 de **Dietsche Meisjesscharen (DMS)**. Toen juli 1941 de **Nationaal-Socialistische Jeugd Vlaanderen (NSJV)** werd gesticht, werden de DMS er de meisjesafdeling van. Claessens bleef leidster en bekleedde aldus een hoge functie in de NSJV. Net als **Edgar Lehembre**, de algemeen leider van het NSJV, richtte ze haar beleid sterk op de wensen van de VNV-leiding, die de NSJV als een onderdeel van het VNV beschouwde. Toen in november 1943 Lehembre ontslag nam en de NSJV uiteenviel, kon Claessens de DMS behoeden voor de chaos. Ze bleef sterk aanleunen bij het VNV en wees de rebellie van een deel van de leiding van de **Dietsche Blauwvoetvendels (DBV)** van de hand. In april 1944 werd ze opgenomen in de Raad van Leiding van het VNV. Ze kan van dat moment af beschouwd worden als de leidster van de VNV-jeugdbeweging, waarvan de facto alleen de DMS nog tot activiteiten in staat was. Op 14 augustus 1944 organiseerde Claessens in Antwerpen nog een "feest van de Dietse jeugd" waar VNV-leider **Hendrik Elias** zijn laatste openbare redevoering tijdens de bezetting hield.

Bij de bevrijding vluchtte Claessens in tegenstelling tot de meeste andere hoge VNV-leiders niet naar Duitsland. Mede doordat ze vroeg terechtstond werd ze in oktober 1945 in beroep tot de doodstraf veroordeeld. Een verzoek tot verbreking werd in januari 1946 verworpen. In 1947 werd haar straf omgezet in levenslange opsluiting. In 1951 werd ze

Jetje Claessens tijdens de Tweede Wereldoorlog als leidster van de Dietsche Meisjesscharen, schouder aan schouder met NSJV-leider Edgar Lehembre. Ze volgde nauwgezet de VNV-lijn en werd in 1944 in de Raad van Leiding opgenomen. Na de bezetting veroordeeld tot levenslange hechtenis, kwam ze vervroegd vrij in 1951 waarna ze uitweek naar Argentinië. (ADV N)

vervroegd vrijgelaten, maar ze kreeg wel een inreisverbod opgelegd. Claessens week uit naar Argentinië. Ze werd actief in de gemeenschap van uitgeweken Vlamingen. Ze werkte mee aan *De Schakel – El Lazo* en leidde de afdeling Vlamingen in Argentinië in Mar del Plata. In 1977 keerde ze op uitnodiging van het Vlaams Nationaal Jeugdverbond (VNJ) voor het eerst terug naar Vlaanderen. Haar laatste bezoek gebeurde opnieuw op het verzoek van het VNJ. Er werd tevens een gelegenheidscomité (secretariaat: Mia Dujardin) opgericht dat op 6 oktober 1991 in Antwerpen een Jetje Claessens-viering organiseerde. Clem de Ridder voerde er het welkomswoord.

LITERATUUR: *Vrouwen in de Vlaamse Beweging*, z.j.; – B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

ILLUSTRATIE(S), zie: Hendrik Elias, Joris Vansteenland.

BRUNO DE WEVER